

KHREBTO Tamara

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor at the Department of Fine and Decorative and Applied Arts,
Bohdan Khmelnytskyi Cherkasy National University

KRAVCHUK Olesya

Lecturer at the Department of Fine and Decorative Arts,
Bohdan Khmelnytskyi Cherkasy National University

INTEGRATED TEACHING METHODS AS AN INNOVATIVE TECHNOLOGY OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL IN THE TRAINING OF FUTURE ART TEACHERS

Summary. The modern strategy for the development of civilization insistently demands a new philosophy of education, recognizing the need not just to increase the level of education, but to form an innovative type of intelligence, holistic thinking of a young person, which can help him or her to form a holistic picture of the world. Under these conditions, there was a need to transition to a new educational paradigm, the essence of which can be defined as the continuity and integrity of education aimed at satisfying the diverse interests of the individual.

The formation in the minds of schoolchildren of a system of knowledge about the world and a holistic attitude of the individual towards it is most optimally carried out in the conditions of integrated learning, which combines elements of rational-logical and intuitive-figurative thinking. Despite the fact that the didactic potential of academic subjects increases when their content is integrated, the results of the pilot study show that in school practice, too little attention is paid to this issue, which negatively affects the quality of students' learning.

The purpose of our article is to develop scientifically based methods of integrating the content of subjects of the humanitarian and artistic cycles, which is the basis of an innovative technology for forming professional competencies of future art teachers in the process of professional training under the educational program "Fine Arts". The formation of harmonious, holistic thinking is based on a combination of logical-rational and figurative-artistic methods of cognition, which ensures the ability of education seekers to perceive the world around them as a holistic system and can act as an effective tool for solving complex socio-cultural and global problems in the process of social development.

To solve the tasks set, we used a complex of research methods: theoretical, empirical, observational, prognostic, praxematic, and statistical.

The scientific novelty of the obtained research results lies in the fact that for the first time: – the innovative technology of integrating the content of subjects of the human-

itarian and artistic cycles in the New Ukrainian School has been substantiated and experimentally verified.

So, we found out that the use of an integrated approach ensures the integrity of the learning process, the interdependence of the student's theoretical and practical activities.

The integration of learning content is revealed as a process of organizing the system of structural units of the content of educational subjects and the connections between these units.

It has been established that the integration of learning content is carried out by merging elements of different academic subjects in one synthesized course (topic, section, program), merging scientific concepts and methods of different subjects into general scientific concepts and methods of cognition.

It is substantiated that the integration of the content of subjects of the humanitarian and artistic cycles significantly affects the emotional and value attitude of schoolchildren towards facts, phenomena, and events of the surrounding reality.

Methods of the proposed innovative technology of integrating the content of subjects of the humanitarian and artistic cycles for the New Ukrainian School (visual-emotional, procedural-reproductive, combined-creative) have been developed.

Thus, the presented article describes the ways of integrating the content of the subjects of the humanitarian and artistic cycles of the developed innovative technology, which made it possible to provide high-quality professional training for future teachers of fine arts in the context of developing integrated forms of student learning at the New Ukrainian School.

Keywords: integration; ways of integrating the content of educational subjects; innovative technology; professional competence; pedagogical skills; integrated knowledge; skills; self-improvement skills.

Одержано редакцією 04.11.2025

Прийнято до публікації 20.12.2025

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-4-175-182>

 <https://orcid.org/0009-0006-1087-7190>

РИБАЛКО Ілля

аспірант катедри позашкільної освіти,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
e-mail: i.v.rybalko@udu.edu.ua

УДК 374.6КПДЮ:316.734(045)

СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ КИЇВСЬКОГО ПАЛАЦУ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

Проаналізовано теоретичні засади та методи реалізації соціокультурної діяльності закладів позашкільної освіти.

Встановлено, що Київський Палац дітей та юнацтва успішно адаптував свою роботу до умов сьогодення, зокрема в період повномасштабної війни.

Визначено особливості організації заходів для підтримки ментального здоров'я дітей.

Виокремлено ключові проекти та ініціативи, які сприяють формуванню творчих, лідерських та громадянських якостей у вихованців.

Вивчено роль ігромайстерності як інструменту психологічної підтримки.

Запропоновано напрями для подальшого вдосконалення діяльності Палацу, включаючи посилення аналітичної бази та використання кількісних методів.

Узагальнено результати дослідження та рекомендовано основні напрямки для подальших наукових розвідок у цій галузі.

Ключові слова: соціокультурна діяльність; позашкільна освіта; Київський Палац дітей та юнацтва; методологія дослідження; виховання молоді; воєнний стан; психологічна підтримка; діти та молодь.

Постановка проблеми. Під час постійних змін, спричинених трансформаційними процесами в усьому світі, та повномасштабною війною в Україні, постає невідкладне питання ментального здоров'я у дорослих та дітей. Для дітей та підлітків також важлива соціалізація, і в цьому плані необхідно дослідити та науково обґрунтувати соціокультурну діяльність закладів позашкільної освіти. Наразі необхідна систематизація та аналіз наявної діяльності, зокрема, на прикладі Київського Палацу дітей та юнацтва, з метою виявлення найбільш успішних проєктів та розробки методичних рекомендацій для їх подальшого вдосконалення та застосування в інших закладах.

Мета статті. Наукове осмислення та оцінка соціокультурної діяльності Київського Палацу дітей та юнацтва в умовах сьогодення.

Огляд результатів, дотичних до теми статті. Соціокультурна діяльність є комплексним механізмом взаємодії особистості та суспільства, спрямованим на створення культурних цінностей через активне залучення індивіда до соціальних практик, що забезпечують його всебічний розвиток та підтримання динамічної рівноваги між культурними процесами та соціальними трансформаціями. Цей процес реалізується через цілеспрямовану діяльність соціальних інституцій, які використовують різноманітні методи та форми культурної комунікації для формування особистості, здатної не лише засвоювати культурні норми, але й активно їх інтерпретувати та розвивати (Кулікова, 2024, с. 71).

Соціокультурна діяльність розглядається Н. Світайло та Т. Повалій як комплексний, методично обґрунтований процес інтеграції громадян до системи культурних цінностей через спеціально організовані форми взаємодії, що сприяють не лише пасивному засвоєнню культурних норм, але й активній участі особистості як суб'єкта культуротворення. Даний процес характеризується цілеспрямованістю, структурованістю та орієнтацією на формування ціннісних установок, що визначають культурну ідентичність особистості в рамках соціокультурного середовища (Світайло, Повалій, 2020, с. 10).

С. Данилюк та В. Ткаченко розглядають соціокультурну діяльність у двох аспектах: у широкому розумінні – як спосіб буття людини, систему успадкованого досвіду та матеріально-духовне середовище, що сприяє формуванню особистості; у вузькому розумінні – як конкретну форму життєдіяльності людей, що охоплює збереження і використання культурно-історичної спад-

щини (музейну, бібліотечну, архівну справу, національні традиції), художню освіту, творчість, організацію дозвілля, аматорство, етнографію, ремесла, а також управлінські, економічні та освітні процеси підготовки фахівців і формування їхньої професійної спрямованості як суб'єктів соціокультурного простору. Також у цій статті зазначається, що структурно соціокультурна діяльність реалізується у трьох основних напрямках: економічному (рентабельність, ефективність, матеріальне забезпечення), гуманітарному (соціальна робота, дозвілля, культурні технології) та організаційно-управлінському (менеджмент, демократизація, контроль, прогнозування), що забезпечує комплексний підхід до розвитку соціокультурної сфери суспільства (Danylyuk, Tkachenko, 2020, с. 146–147).

У своїй статті Г. Лещук розглядає соціокультурну діяльність як систему форм, засобів і методів регулювання процесів соціального становлення людини та як самостійну підсистему суспільних систем освіти і виховання. Особливо важливим є те, що авторка підкреслює виховний та людинотворчий характер цієї діяльності, її спрямованість на розкриття духовного та творчого потенціалу особистості (Лещук, 2019, с. 98–99).

А. Белінська, М. Максимчук, Н. Данилиха та А. Шевчук у своїй статті зазначають, що соціально-культурна діяльність – це комплексна діяльність людських спільнот (груп, колективів, громад), яка поєднує соціальний та культурний аспекти розвитку. Вона спрямована на створення соціальних і культурних благ через освітню, наукову, мистецьку та духовну практики з метою задоволення як індивідуальних, так і суспільних потреб, підвищення загального добробуту та формування культурного середовища, що сприяє всебічному розвитку особистості та громади (Белінська та ін., 2022, с. 128).

Теоретичний аспект (методологія) дослідження. *Об'єкт дослідження:* соціокультурна діяльність Київського Палацу дітей та юнацтва. *Предмет дослідження:* особливості та механізми реалізації соціокультурної діяльності в умовах сьогодення на прикладі КПДЮ. *Методи дослідження:* теоретичний аналіз та синтез, аналіз документів (сторінок в соціальних мережах, сайту, публічних матеріалів) та описовий метод для систематизації інформації.

Результати дослідження.

Загальний огляд соціокультурної діяльності КПДЮ. Київський Палац дітей та юнацтва – найбільший в Україні комунальний заклад позашкільної освіти, який у жовтні 2024 року відзначав 90-річний юві-

лей. Він забезпечує всебічний розвиток понад 10 000 вихованців у 700 гуртках різного спрямування, зокрема у відділах біології, Івент-менеджменту та арт-проектів, візуального мистецтва, туризму, краєзнавства та спорту, STEM-освіти та інших структурних підрозділах, де вихованці від 4 до 21 року набувають нових знань, вмінь та навичок. Вони беруть участь у конференціях, конкурсах та соціально важливих проєктах, як-от «ПресВесна на Дніпрових схилах», «Сузір'я Палацу», «Ми — разом!», «Офіс Юного мера», Урбан рух «У міста є Я» та інших (Київський ПДЮ, 2025). В умовах повномасштабної війни особливого значення набули благодійні заходи, спрямовані на підтримку ЗСУ, через які заклад долучився до підтримки захисників. Таким чином, можемо зазначити, що позашкільна освіта відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні особистості завдяки своїй гнучкості, адаптивності та можливості для вихованців зробити власний вибір, який може визначити їхню подальшу долю.

Місія, візія та цінності Київського Палацу дітей та юнацтва відображають комплексний підхід до позашкільної освіти, спрямований на формування всебічно розвиненої особистості. Заклад забезпечує сталий розвиток вихованців за допомогою різноманіття освітніх напрямів, які формують інтелектуальний, соціальний і духовний капітал дітей з фундаментальними цінностями єдності, творчості та довіри, готуючи вихованців до викликів майбутнього (Київський ПДЮ, 2025).

КПДЮ має розгалужену мережу функціональних підрозділів, що включає Авіаційно-космічний центр, Відділ біології, Відділ івент-менеджменту та арт-проектів, Відділ візуального мистецтва, Відділ соціальних ініціатив і партнерства, Відділ туризму, краєзнавства та спорту, Відділ художньої творчості, Відділ STEM-освіти, Інформаційно-творче агентство «ЮН-ПРЕС», та Відділ розвитку дитини «Джерельце». Окремо слід виділити Відділ PR-технологій та медіавиробництва і кіноконцертного комплексу та Відділ науково-методичної роботи та дистанційної освіти. Також є окремі структурні підрозділи: Яхт-клуб КПДЮ та водна станція.

Діяльність в умовах воєнного стану та психологічна підтримка. Організація заходів під час воєнного стану в Україні має особливості: організатори зобов'язані забезпечити безпеку та громадський порядок, і мають бути засоби першої допомоги. Необхідно врахувати, що кількість учасників має відповідати місткості найближчого укриття. У разі оголошення повітряної

тривоги захід потрібно припинити, а вихованців провести до сховища.

Благодійні зустрічі для дітей з деокупованих територій стали важливою ініціативою педагогів Палацу, які створюють яскраві моменти радості для малечі, постраждалої від війни, даруючи їм кілька годин безтурботного дитинства, сповненого ігор та розваг, що допомагає зберігати щасливі спогади та емоційне благополуччя дітей України навіть у найскладніші часи.

Щорічно в КПДЮ проводиться відкритий фестиваль ігромайстерності «Fun Fest: Гра скликає друзів» – це масштабна соціокультурна подія, спрямована на підтримку ментального здоров'я дітей та молоді в умовах війни. Фестиваль об'єднав учасників з різних регіонів України (Харків, Запоріжжя, Бердянськ, Миколаївщина, Рівненщина, Закарпаття) та мав насичену програму: конкурс авторів ігрових програм, креативні лабораторії, презентації соціокультурних проєктів, розіграш «Кубку міст Kyiv Fun Fest». Особливістю заходу стало започаткування міжрегіональних партнерських проєктів, що сприятимуть розвитку позашкільної освіти та використанню гри як потужного інструменту для розвитку емоційного інтелекту, самоідентифікації та соціалізації дітей по всій Україні (Facebook КДПЮ, 2025).

Всеукраїнський конкурс «Покоління Psy» – це інноваційний освітньо-розвивальний проєкт для молоді, що прагне підвищити рівень психологічної грамотності серед старшокласників і студентів та стимулювати їхній інтерес до психології як науки і професії. Ініціатива спрямована на комплексне вирішення актуальних викликів психічного здоров'я молоді через поглиблення теоретичних знань, розвиток практичних навичок та формування критичного мислення учасників. Конкурс створює платформу для творчої самореалізації майбутніх психологів, сприяє підвищенню суспільної обізнаності щодо важливості психологічної підтримки та формує позитивне ставлення до професійної психологічної допомоги у сучасному українському суспільстві.

Сімейний фестиваль «Together» до Міжнародного дня спорту на благо миру та розвитку — це масштабна святкова подія, що проводиться з метою популяризації спорту як універсального інструменту гармонійного розвитку особистості та миротворчості. Захід об'єднує дітей та дорослих різного віку, національностей і вподобань навколо спільних цінностей здорового способу життя та активності, пропонуючи учасникам різноманітні спортивні активності, майстеркласи та показові виступи,

що сприяють формуванню позитивного ставлення до регулярних фізичних навантажень як запоруки здоров'я та гарного настрою.

Ключові проекти та ініціативи. Мистецькі та творчі проекти. Якщо взяти соціокультурну діяльність Київського Палацу дітей та юнацтва у травні 2025 року, то вона характеризується надзвичайно насиченим та багатоаспектним календарем заходів, який охоплює різноманітні напрями позашкільної освіти. Вихованці брали участь у Чемпіонаті України з автотельного, вітрильного та шахового спорту, Міжнародному турнірі з го, Кубку зі скелелазіння, спортивного орієнтування. Також вихованці були учасниками мистецьких виставок: наприклад, у галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» вихованцями гуртків «Кераміка та гончарство» та «Художня кераміка» була проведена виставка-перформанс «Веселі глиноспіви». Народний художній колектив хореографічний ансамбль «Квіти України» КПДЮ взяв участь у фестивалі «Тріумф-Кам'янець-фест». Вихованці КПДЮ були залучені до Фестивалю туризму та краєзнавства «ПереХрестя». Також проводились: науково-пізнавальні проекти «Наукові практикуми для великих і маленьких», освітні тренінги (з мінної безпеки, організації туристичних походів), профорієнтаційні зустрічі з медичними працівниками, вихованці КПДЮ брали участь у міжнародних наукових конференціях з біології та екології, різноманітних конкурсах, вікторинах та виставках (Проекти КДПЮ, 2025).

Розглянемо декілька проектів. «Вухастики-пухнастики» – це мистецька ініціатива, що поєднує загальноміський конкурс дитячих робіт образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва з подальшим показом творів переможців на виставці. У цьому проекті юні митці через творчість висловлюють своє ставлення до домашніх улюбленців – тварин, звірят та птахів, сприяючи формуванню екологічної свідомості, розвитку емпатії та популяризації гуманістичних цінностей.

Проект «Київські дворики» — це самобутня мистецька експозиція, розгорнута в галереї «Дім Миколи» Київського Палацу дітей та юнацтва, яка представляє художні роботи вихованців Відділу візуального мистецтва, присвячені унікальній атмосфері київських двориків. Через призму дитячого світосприйняття юні митці відтворюють автентичний характер міських просторів столиці, створюючи емоційно наповнені композиції, що викликають ностальгічні спогади про дитинство, дарують відчуття

затишку та безпеки, а також пробуджують естетичне захоплення багатогранною красою міста, в якому вони живуть і творять.

Фестиваль «Сукня кольору весни», організований Київським Палацом дітей та юнацтва у співпраці з Департаментом освіти і науки КМДА та Київським фаховим коледжем прикладних наук, є соціокультурним мистецьким проектом для дівчат віком 4-21 років, спрямованим на розвиток естетичного смаку, відчуття стилю, жіночності та професійної орієнтації у сфері дизайну й моди; особливістю фестивалю 2025 року є дефіле у сукнях кольору Мокко Мус (Mocha Mous 17-1230), визначеного кольором року за версією Pantone, з можливістю участі в чотирьох номінаціях («Mix Fashion», «Королева Троянд», «Мокко Мус», «Моя Весна») та різноманітними активностями (головне дефіле, мейк-ап студія, фотозона, фудкорт, нагородження), що створюють атмосферу справжнього свята моди і краси.

Концерт «З вірою в серці! З вірою в Україну» — урочистий патріотичний захід, організований КПДЮ на честь захисників та захисниць України, що об'єднав виступи українських естрадних зірок та творчих колективів Палацу. Особливого значення заходу надала присутність військовослужбовців Сил оборони України, які проходять реабілітацію, родин загиблих захисників, ліцеїстів Київського Військового Ліцею імені Івана Богуна та інших почесних гостей, а також урочисте нагородження педагогів-захисників та волонтерів, доповнене тематичною виставкою, що розгорнулася на локаціях Палацу.

Діяльність відділу івент-менеджменту та арт-проектів. Цікаві заходи проводить Відділ івент-менеджменту та арт-проектів (ІМАП). У рамках соціокультурної діяльності Київського Палацу дітей та юнацтва особливе місце займає Етно Party «Кожум'яка friends» – інноваційний культурно-освітній проект, що реалізується з 2020 року педагогами та вихованцями ІМАП у співпраці з Національним музеєм народної архітектури та побуту України. Цей інтерактивний захід, що проводиться на території найбільшого в Європі музею просто неба, спрямований на популяризацію української культурної спадщини через синтез традиційних ігрових практик, автентичних образів та сучасних форм дозвілєвої активності. Комплексне поєднання народних ігор, українського пісенного фольклору та історичних локацій створює унікальне освітнє середовище, де діти та молодь не лише здобувають знання про національні традиції, але й формують ціннісне ставлення до культурної ідентичності, розвивають патрі-

отичні почуття та міжпоколінну єдність через безпосередній досвід занурення в етнокультурний контекст.

Мистецький проєкт театралізованих інтерактивних вистав та ігрових програм «ART weekends» від відділу ІМАП демонструє практичне застосування вмінь вихованців у проведенні інтерактивних вистав та ігрових програм для вихованців КПДЮ, де юні ігротехніки самостійно організовують розважальні заходи, забезпечуючи пізнавальне дозвілля для молодшої аудиторії, одночасно розвиваючи власні навички під наставництвом педагогів відділу, які створюють сприятливе середовище для їхнього творчого зростання.

Щорічно проводиться День відкритих дверей Палацу, кожного року з різною тематикою. КПДЮ презентує відвідувачам шоу на великій сцені, проводяться майстеркласи, відбувається знайомство з педагогами, проходять виставки робіт вихованців палацу.

Ігровий марафон «Game Time», організований до Всесвітнього дня гри, став яскравою подією для наймолодших відвідувачів Палацу, де діти отримали можливість пізнавати світ через веселі та емоційні ігри під керівництвом «Щенячого патруля КПДЮ», підкреслюючи важливість ігрової діяльності як природного джерела радості, пізнання та розвитку для дитини.

Історичний екскурс «Українська світлиця – народу скарбниця» залучає дедалі більше учасників завдяки інтерактивним етно-подорожам відділу івент-менеджменту та арт-проєктів КПДЮ, які дають змогу в ігровій формі здійснити мандрівку в минуле України, безпосередньо взаємодіяти з автентичними предметами старовини, традиційними костюмами та елементами нематеріальної культурної спадщини, одночасно збагачуючи знання відвідувачів про історичну спадщину українського народу та створюючи можливості для пам'ятних світлин.

Соціально-політичні та громадянські ініціативи. Проєкт «Офіс Юного Мера», ініційований Київським Палацом дітей та юнацтва, є інноваційною соціокультурною ініціативою, спрямованою на активне залучення учнівської молоді до міського самоврядування під гаслом «Київ – моя мрія у дії!» (освітній сезон 2024/2025), де різні команди (як-от «Правознавці майбутнього», «ECOZONE», «Сміливі українські підлітки» та інші) змагаються у розробці практичних ідей для трансформації сфери вільного часу юних киян, проходячи структуровану «дорожню карту» (формування команд із 7 осіб, авторизація, участь в освітніх студіях), отримуючи цінний досвід командної

роботи, комунікації з представниками влади, бізнесу та громадянського суспільства. Це сприяє їхньому особистісному розвитку, професійному самовизначенню та безпосередній участі у прийнятті рішень щодо розбудови «щасливого міста» та зміцнення ментального здоров'я киян.

Мала дипломатична академія, започаткована Київським Палацом дітей та юнацтва, це освітній проєкт для шкільної молоді, спрямований на опанування мистецтва публічної дипломатії та формування комунікативних навичок для ствердження позитивного іміджу України на міжнародній арені. Навчальна програма включає шість ключових модулів (публічні виступи, діловий етикет, культурна спадщина України, культура й традиції країн світу, хореографія та дебати), які синтезують базову та позашкільну освіту, створюючи підґрунтя для виховання молоді, здатної гідно представляти Україну за кордоном під час участі у міжнародних конференціях, фестивалях, конкурсах та інших заходах.

Media та комунікації. Міжнародний юніорський конкурс «#U_Hero Award — 2025» від Київського Палацу дітей та юнацтва спрямований на стимулювання творчої активності дітей та молоді через формат «історія за одну хвилину» – мистецтво лаконічного аудіовізуального вираження думок. Цей проєкт функціонує як серія 90-хвилинних онлайн-майстерень, що проводяться щовівторка о 16:00, охоплюючи п'ять тематичних номінацій конкурсу 2025 року («Моє місто», «Мій співрозмовник ШІ...», «Красиві люди», «У фокусі уваги», «Формула щастя») та структурно поєднують презентацію конкурсу, інтерв'ю з гостями-експертами, технічні воркшопи з виконання робіт, дайджест найкращих матеріалів та сесію питань-відповідей. Усі епізоди після прем'єрного україномовного показу титруються англійською мовою та розміщуються на офіційному сайті проєкту, даючи можливість широкого доступу до матеріалів для міжнародної аудиторії.

Міжнародний медіафестиваль-конкурс «ПресВесна на Дніпрових схилах», організований Інформаційно-творчим агентством «ЮН-ПРЕС» Київського Палацу дітей та юнацтва за підтримки Департаменту освіти і науки КМДА, є потужною соціокультурною платформою, що у 2025 році відбудеться під темою «Я вірю» та об'єднає молодих журналістів з України та світу (США, Швеції, Німеччини, Польщі, Данії, Азербайджану та інших країн); фестиваль має чотириетапну структуру (від листопада 2024 до серпня 2025), включає 11 різноманітних номінацій (від журналістської та літературної роботи до кіно та анімації),

освітню медіаплатформу з майстер-класами й вебінарами, а також спеціальні проекти «Медіаімпресіонізм київської весни/рідного краю» та «Волонтерство – мобілізація добра», що сприяють розвитку медіаграмотності, творчого самовираження та професійного зростання молоді в медіасфері.

Літні програми як інструмент соціокультурного розвитку. Київський Палац дітей та юнацтва пропонує також різноманітні літні програми, які спрямовані на всебічний розвиток дітей та молоді різного віку. Основними напрямками діяльності є:

1. Творчо-мистецький напрям представлений Мистецьким центром «Країна творчості», де діти 8-14 років можуть розвивати свої творчі здібності через живопис, папєропластику, кулінарію та інші види діяльності.

2. Комплексні розвивальні програми: центр «Profi Camp» для дітей 7-15 років, що поєднує екскурсійні програми з розважальними заходами та майстер-класами, сприяючи різнобічному розвитку.

3. Пригодницько-спортивні активності: центр «Пригодницький Острів» на Трухановому острові для дітей 10-17 років, що фокусується на активностях на воді та пригодницьких заходах.

4. Виїзні програми: табір «Верховина» на Івано-Франківщині, де діти мають можливість поєднати активний відпочинок з природою Карпат, тренінгами та майстер-класами. Також на базі «Верховини» проводились профільні табори, такі як «City of professionals».

Всі ці програми тривають здебільшого 3 тижні та орієнтовані на поєднання розваг, набуття нових навичок та соціокультурний розвиток дітей різного віку в безпечному та творчому середовищі.

Методична робота та інноваційні підходи. Методичний напрям роботи Київського Палацу дітей та юнацтва представлений через інноваційні формати взаємодії освітянської спільноти: Освітній кластер «Територія нових можливостей», Неоосвітній фестиваль, Відкритий міський фестиваль «ПОЗАШКІЛЯ-FEST» та «KYIV-M-FEST» – всі ці заходи формують комплексну систему методичної підтримки, спрямовану на професійний розвиток педагогів та вдосконалення освітнього процесу. Розглянемо їх детальніше.

Освітній кластер «Територія нових можливостей» функціонує як прогресивне об'єднання закладів позашкільної освіти та інших освітніх установ Києва, що базується на принципах рівноправ'я, колегіальності та прозорості, маючи на меті знайомст-

во з освітніми інноваціями, обмін професійним досвідом та поширення передових практик у позашкільній діяльності. Це платформа для професійного зростання педагогів, де організовуються численні заходи: семінар щодо психологічної підтримки в умовах війни, діалог про творчу співпрацю, педагогічний івент з питань розвитку педагога та круглий стіл, присвячений новому освітньому простору для професійного зростання.

Неоосвітній фестиваль представляє собою інноваційний захід, спрямований на підготовку дітей до викликів майбутнього через розвиток критичного мислення, креативності та зацікавленості у науково-технологічній сфері, об'єднуючи інтерактивні майстер-класи, освітні проекти, виступи фахівців, творчі зони та лабораторії в єдиний освітньо-технологічний простір, що впроваджує сучасні підходи до навчання та всебічного розвитку юного покоління.

Відкритий міський фестиваль «ПОЗАШКІЛЯ-FEST» виступає інноваційною платформою для пошуку прогресивних форм та методів організації позашкільної освіти, забезпечуючи обмін досвідом щодо методичних трансформацій та висвітлюючи ключові аспекти: раціональну організацію навчального процесу з використанням інтерактивних методів, впровадження сучасних інформаційних технологій, розширення медіапростору в освітньому контенті, розвиток самовираження дітей через ігрову діяльність, формування гармонійної особистості засобами театрального мистецтва та створення психологічно безпечного освітнього середовища для вихованців, що в комплексі сприяє професійному зростанню педагогів та вдосконаленню позашкільної освіти.

Відкритий міський методичний фестиваль «KYIV-M-FEST» об'єднує заклади позашкільної освіти з метою виявлення та поширення передового методичного досвіду, спрямованого на підвищення кваліфікації педагогів та розвиток творчого потенціалу колективів, при цьому вирішуючи ключові завдання: пошук інноваційних форм організації освітнього процесу, стимулювання творчих педагогічних пошуків та створення інформаційного банку кращих практик, а формат заходу забезпечує не лише обмін досвідом, але й удосконалення практичних навичок, про що свідчить значна кількість учасників, які демонструють високий професійний інтерес до фестивалю.

Слід зазначити, що традиційно в КПДЮ проводиться щорічна урочиста церемонія нагородження найкращих вихованців Київського Палацу дітей та юнацтва.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Можна зазначити, що соціокультурна діяльність у контексті позашкільної освіти виступає фундаментальним чинником формування всебічно розвинутої, соціально активної та відповідальної особистості. На відміну від формальної освіти, де домінує засвоєння програмного матеріалу, позашкільна соціокультурна діяльність створює унікальний простір для інтегрального розвитку вихованців через активне залучення до різноманітних форм творчості, соціальної взаємодії та культурного пізнання.

Особливої уваги заслуговує роль соціокультурних практик як інструменту соціалізації та формування громадянської позиції. Участь у колективних проєктах, мистецьких фестивалях, соціальних ініціативах та органах дитячого самоврядування сприяє розвитку комунікативних компетентностей, навичок командної роботи та виховує почуття відповідальності за власні дії та їх суспільні наслідки. Систематичне залучення вихованців до соціокультурної діяльності формує здатність до цілепокладання, наполегливості у досягненні результатів та критичну саморефлексію – якості, що є визначальними для успішної самореалізації в сучасному динамічному суспільстві.

Соціокультурна діяльність Київського Палацу дітей та юнацтва є різноплановою та ефективною, особливо в умовах воєнного стану. Заклад успішно адаптувався до нових реалій, використовуючи інноваційні форми роботи (онлайн-проєкти, ігромайстерність для підтримки ментального здоров'я), що дозволило зберегти доступність позашкільної освіти для великої кількості дітей. Діяльність Палацу не лише розвиває таланти та навички, а й формує у вихованців активну громадянську позицію та допомагає подолати психологічні наслідки війни.

Для подальшого підвищення наукової та практичної цінності дослідження необхідно поглибити аналітичну базу, зокрема, через використання кількісних методів (опитування, анкетування) та більш детальний аналіз результативності проєктів. Це дозволить розробити конкретні методичні рекомендації, які зможуть застосовувати й інші заклади позашкільної освіти для вдосконалення власної соціокультурної діяльності в умовах сучасних викликів.

Список бібліографічних посилань

- Белінська та ін., 2022 – Белінська, А., Максимчук, М., Данилиха, Н., Шевчук, А. (2022). Методика формування дидактичної понятійно-термінологічної системи «соціокультурна діяльність». *Вісник Львівського університету. Серія мистецтво.*, 23: 124–135. Doi: <https://doi.org/10.30970/vas.23.2022.12201>.
- Київський ПДЮ, 2025 – Київський Палац дітей та юнацтва (2025). URL: <https://palace.kyiv.ua>
- Кулікова, 2024 – Кулікова, С. (2024). Розвиток соціокультурної діяльності як педагогічна проблема. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, 2: 65–72. Doi: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.2.2024.306325>.
- Лещук, 2019 – Лещук, Г. (2019). Особливості соціокультурної діяльності як фактора соціально-виховного впливу на особистість. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 1(44): 98–101. Doi: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2019.44.98-101>.
- Проєкти КДПЮ, 2025 – Проєкти. *Київський Палац дітей та юнацтва*. URL: <https://palace.kyiv.ua/proyekty/>.
- Світайло, Повалій, 2020 – Світайло, Н., Повалій, Т. (уклад). (2020). Практикум із соціокультурної діяльності : конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет. 38 с.
- Facebook КДПЮ, 2025 – Київський Палац дітей та юнацтва. (2025). *Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/kievpalace>.
- Danylyuk, Tkachenko, 2020 – Danylyuk, S., Tkachenko, V. (2020). Realization of professional-and-managerial orientation of managers of socio-cultural activities in the process of their professional activities. *Humanities Science Current Issues*, 2(29): 144–149. Doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/29.209453>.

References

- Белінська, А., Максимчук, М., Данилиха, Н., Шевчук, А. (2022). Методика формування дидактичної понятійно-термінологічної системи «соціокультурна діяльність». *Вісник Львівського університету. Серія мистецтво.*, 23: 124–135. Doi: <https://doi.org/10.30970/vas.23.2022.12201>.
- Київський Палац дітей та юнацтва (2025). URL: <https://palace.kyiv.ua>
- Кулікова, С. (2024). Розвиток соціокультурної діяльності як педагогічна проблема. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, 2: 65–72. Doi: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.2.2024.306325>.
- Лещук, Г. (2019). Особливості соціокультурної діяльності як фактора соціально-виховного впливу на особистість. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 1(44): 98–101. Doi: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2019.44.98-101>.
- Проєкти. *Київський Палац дітей та юнацтва*. URL: <https://palace.kyiv.ua/proyekty/>.
- Світайло, Н., Повалій, Т. (уклад). (2020). Практикум із соціокультурної діяльності : конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет. 38 с.
- Київський Палац дітей та юнацтва. (2025). *Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/kievpalace>.
- Danylyuk, S., Tkachenko, V. (2020). Realization of professional-and-managerial orientation of managers of socio-cultural activities in the process of their professional activities. *Humanities Science Current Issues*, 2(29): 144–149. Doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/29.209453>.

RYBALKO Illiapostgraduate student of the Department of Extracurricular Education,
Dragomanov Ukrainian State University**SOCIOCULTURAL ACTIVITIES OF THE KYIV PALACE OF CHILDREN AND YOUTH**

Summary. *Introduction. This article explores the sociocultural activities of the Kyiv Palace of Children and Youth during the ongoing full-scale war, providing a scientific overview of the institution's work and its impact on youth development.*

Purpose. To provide scientific evaluation and comprehensive analysis of the Palace's sociocultural activities under current conditions, identifying effective practices and developing methodological recommendations for improvement.

Methods. The study employs theoretical analysis and synthesis of scientific literature, document analysis of institutional materials, and descriptive methods to present the multifaceted nature of the work.

Results. Analysis reveals that the Kyiv Palace has effectively adapted to martial law conditions by implementing online formats, psychological support projects, and charitable initiatives. The institution contributes to comprehensive student development, fostering leadership, creativity, and civic engagement.

Originality. This study provides focused analysis of a specific extracurricular institution's sociocultural activities during modern societal challenges and wartime. It examines innovative methods, including play-based techniques for children's mental health support – a highly relevant and under-researched topic.

Conclusion. The Palace's sociocultural activities are multifaceted and effective. The study confirms the need to enhance analytical and empirical foundations for developing evidence-based recommendations for other educational institutions. Findings provide a foundation for future research and practical application in extracurricular education.

Keywords: *sociocultural activity; extracurricular education; Kyiv Palace of Children and Youth; research methodology; youth upbringing; martial law; psychological support; children and youth.*

Одержано редакцією 04.12.2025
Прийнято до публікації 14.12.2025